

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy óra . . . 100 K Negyedévre . 280 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 5 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felélős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Panaszkodhatunk,

amint ezt a határkiigazító antant-misszió tudatja. Heteken-hónapokon át ültek itt a nyakunkon idegen tisztok, természetesen a koldusország keserves pénzén terpeszkedvén a legkényelmesebb lakosztályokban és fölényes gunnyal vigyorgtak a szemünkbe, ha könnyet láttak benne felesillanni. Gunyosan röhögtek össze cinkosaikkal, ők, akik bírók küldettek ide olyan perbe, ahol az egyik féllel egy-zsebre dolgoznak. Azokat a minden emberiséget arcuivérő igazságtalanságokat és kegyetlenségeket, melyeknek reparálása lenne hivatásuk s egyben jogcímük is arra, hogy a nyakunkon élőködnék, azokat még újabb igazságtalanságokkal tetézik léptenyomon.

Most aztán megmutatják, hogy ők az igazságot keresik. Farizeus szemforgatással hirdetik meg, hogy készsággal meghallgatnak minden panaszt, mely a határrendezéssel kapcsolatban utalán felmerült sérelemből fakad.

Ma délután utaznak el Debrecenből s csak tegnap délelőtt értesítették róla a polgármesteri hivatal, felkérvén, tegye közli, hogy azok akik a „határ” mentén eszközölt „rendezés” következtében sérelmet szenvedtek, ez iránti panaszukat legkésőbb ma déli 12 óráig szóval vagy írásban terjesszék a bizottság francia vezetője elé a Kollégium I. emeletén levő hivatalos helyiségében.

Erről Debrecen közönségének nagy része csak ma reggel értesül az újságokból; így tehát arra, hogy mindazokat a jogtalanságokat, igaztalan, méltánytalan eljárásokat, amikkel a mélyen tisztelt antantmisszió hónapokon át szakadatlanul arcuiverte az igazságot, — arra, hogy mindezeket elpanaszolhassuk, mindössze néhány órányi időt kapunk.

Annak idején pedig, ha a népek itélőszéke előtt feltárja majd a magyar kormány azokat a sérelmeket, amelyek ismét értek bennünket. Lloyd George meg Poincaré és a többi szabadkőműves nagymester finom mosollyal és kétkedést és csodálkozást mutató fintorral fogják ellenvenni, hogy nem érkezett be egy panasz sem, holott hirdetményben hívták fel a nagyközönséget a panaszok előterjesztésére . . .

Jó magyar testvérem, tanul meg, hogy így lesz ez mindaddig, amíg csak panaszkodni akarunk.

A szerb király éli

Prága, szept. 5. A cseh sajtóiroda jelenti: Az az elterjedt hír, amely ma az egész világsajtót bejárta, miszerint Sándor szerb királyt Marienbadban meggyilkolták, teljesen alaptalan.

Vége felé jár az adó-vita

Budapest, szept. 5. A nemzetgyűlés mai ülését igen nagy érdeklődéssel várták. Híre járt, hogy a kormánypárt részéről fel fognak szólalni Bernstein szociáldemokrata képviselőnek az interparlamentáris unió bécsi konferenciáján hangoztatott vádaskodásával kapcsolatban. Ez azonban az egységespárt tegnapi értekezletén hozott határozat folytán elmaradt. A miniszterelnök ugyanis a tegnapi értekezleten kifejtette, — mint már jelentettük — hogy nem tartja méltónak a magyar parlamenthez, hogy ezzel az ügyvel foglalkozzék, különben is a felszólalás igen heves támadásokra adott volna alkalmat a szociáldemokratákkal szemben, amely esetleg a szociáldemokrata párt felmorzsolódására vezethetett volna. A miniszterelnök taktikai és politikai szempontból nem tartotta időszzerűnek ennek az ügynek a parlament elé való hozását, ennek ellenére a parlament folyosóján igen erős vitatkozások folytak Bernstein vádaskodásairól.

Friedrich István a liberális sajtó képviselőivel igen élénk társalgott. Kifejtette, hogy a keresztyén és a zsidó világnézet harcát egyenesen a liberális sajtó és a szociáldemokraták kényszerítik rá a keresztyén társadalomra és egyenesen a liberális sajtó hajszolja és uszítja bele a keresztyén társadalmat a küzdelembe. Teljes pontossággal megállapítható, hogy a zsidóság a szociáldemokratákkal együtt dolgozik a keresztyénség ellen. Ebben a harcban a keresztyénség magára marad, de ennek ellenére felveszi a küzdelmet és ez megint a liberálisok kudarcával fog végződni.

A mai ülésen tovább tárgyalták az adójavaslatokat és betöltötték a második alelnöki tisztségét Almássy László személyében, amire különben is igen súlyos szükség volt, mert a Ház az adójavaslatok tárgyalására 8 óráig üléseket szavazott meg. Így az egyetlen elnökre és alelnökre igen súlyos teher nehezedett volna.

Képviselők adománya az inségakcióra

A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órákor nyitotta meg Scitovszky Béla elnök:

A kormányzó által röviddel ezelőtt kezdeményezett nyomorenyítő akció a magyar társadalom megértő megmozdulására máris sikerrel kecsegtet. Természetesnek tartja, ha ebből a hazafias aldozatkészségből a nemzetgyűlés tagjai is részt kérnek és ezért javasolja, hogy a nyomorakcióra a nemzetgyűlés tagjai tiszteletdíjukból 2000 koronát bocsássonak rendelkezésre. Ez az összeg rendeltetési helyére fog jutni és megtörténtéről a nemzetgyűlésnek jelentést fog tenni. Magától

érthetődik, hogy ezt az adakozást nem lehet kötelezően kimondani és minden képviselő, aki egész tiszteltdíját fel óhajtja venni, azt megteheti.

Az Ház ilyen értelemben határoz.

Az elnök bemutatja Zsirkay János képviselő megbízó levelét, amelyet kiadnak az állandó igazoló bizottságnak. Rakovszky Iván a véglegesen igazolt képviselők sorába vétetik fel.

Az elnök mentelmi megkeresések beérkezését jelenti be.

A megkereséseket kiadják a mentelmi bizottságnak.

Folytatják az adójavaslatok vitáját

Az adójavaslatok általános vitájának folytatása következik:

Az első felszólaló Kuna P. András: A kisgazdaosztályt soha nem részesítették abban a védelemben, amelyben kellett volna. Pedig ez az osztály a nemzet fenntartó eleme. Nem védelmezte létérdekeit a kormányzat a multban sem, nem támogatta a tőke a magyar föld meghódítására irányuló küzdelemben, nem segítette a bankok, amint tették például Erdélyben az oláh bankok ránk nézve oly szomorú eredményel. A bérletviszonyban követeli a szabadbérletet, követeli továbbá, hogy a progresszivitás elve érvényesüljön az adójavaslatokban.

Mint az iparban, úgy a mezőgazdaságban is adófelügyelőbizottságok alakíttassanak.

Az adójavaslatokat elfogadja.

Prónay György báró személyes megtámadtatás címén szólal fel, 1919 július 12-én a csehek falragaszon kihirdették, hogy Bereg vármegye zsupánjának helyetteséül Nagy Ernőt nevezték ki. Nagy Ernő a kinevezést elfogadta és elismerte.

Propper Sándor: Kifogásolja, hogy a kormány mindezeideig nem nyújtott be költségvetést, mert költségvetés nélkül nem állapítható meg az állam szükséglete és enélkül nyugodt lelkiismerettel nem szavazhatja meg a javaslatokat. Statisztikai adatokkal igyekszik kimutatni, hogy a hozadéki adó mindig nagyobb volt, mint ahogy az adójavaslatok kontempláltak. Mindenkinél annyi adót kell fizetni, amennyit csak bír. Az adózás kérdésében minden osztálynak el kell menni a teherviselés végső határáig, azonban meg kell állni ott, ahol az adóalany tönkretétele kezdődik. A javaslatban a létminimum nagyon alacsony. A külföldön modern törvényekben, sőt a régi magyar törvényekben is megvan a létminimum, de ebben a javaslatban nem látja megvalósítva olyan mértékben, mint a mai időknek megfelelően kellett volna megállapítani. A békebeli létminimum sokkal magasabb volt. Az adózás kötelesség és nem szivesség.

Almássy László, az I. bírálóbizottság elnöke jelenti, hogy a bírálóbizottság Szentpály Istvánt végleg igazolt képviselőnek mondotta ki. Ennek megfelelően a véglegesen igazolt képviselők jegyzékébe vétetik fel.

Almássy alelnök

A napirend szerint a nemzetgyűlés alelnökének megválasztása következik. Az elnök elrendeli a szavazást.

Szavazás után az elnök kihirdeti az eredményt, amely szerint leadtak 110 szavazatot, ebből Almássy Lászlóra 81, Fáy Gyulára 9 szavazat esett, üres lap volt 20. E szerint Almássy Lászlót a nemzetgyűlés megválasztott alelnökének jelenti ki.

Elnök az ülést pont 2 órákor felfüggeszti és délután 4 órákor folytatja.

A buzakulás

A délutáni ülést fél 5 órákor Almássy László, a délelőtti folyamán megválasztott új alelnök nyitja meg. Amikor elfoglalja az elnöki széket, az egységes párt lelkes éljenzéssel fogadja. A délelőtti vitát folytatják.

Elsőnek Hoyos Miksa gróf szólal fel. Mindenkinél, tehát a gazdáknak is feltétlenül hozzá kell járulni a pénzügyminiszter adójavaslatához. Nem látja a földadójavaslatokban a Gaál Gaszton által beleimputált tendenciát, mintha az merkantil érdekeket szolgálja. A pénzügyminiszternek az a törekvése, hogy az állam bevételeit fokozza. A progresszivitást a földadójavaslatban nem lehet behozni. Minden tekintetben híve a progresszivitásnak, de a földadóban helytelennek, igazságtalannak tartja, mert előbb a földet adóztatnák meg, azután a földből származó jövedelmet, vagyis kétszer adóztatnák meg a gazdatársadalmat.

Az ő pártja is a földbirtok helyesebb megosztását tűzte ki célul, hogy minél több egészséges kisbirtok létesüljön, amely megbízható fixpontul szolgáljon minden időben. Védelmébe veszi a nagybirtokot és statisztikai adatokkal igazolja, hogy a nagybirtok összesen nagyobb adót fizet, mint a kisbirtokok együttvéve. A nagybirtok azonkívül hogy üttető munkát is végez, példát is mutat. Vannak akik azt mondják, hogy a több adózásból befolyó összegre az antant ráteszi a kezét. Az ettől való félelmet alaptalannak tartja. Kéri a pénzügyminisztert, hogy egy mezőgazdasági cseléd bérének megfelelő összegben állapítsa meg a létminimumot. A buzavulát bár nem tartja tökéletes értékmérőnek, elfogadja. Elfogadja a pénzügyminiszter által kért 5 kilógrammos buzakulcsot, mert meggyőződött arról, hogy ez az összeg kell és hogy a pénzügyminiszter a kisemberek terhére akarja könnyíteni.

Internáljuk a valutasibereket!

Pickler Emil meghajtja az elismerés zászlóját Hoyos Miksa gróf előtt, akitől őt egy világnézet oceanja választja el, de akit ő tisztelet és akinek becsületes hazafiasságáról mélyesen meg van győződve. Gaál Gaszton közbeszólására védelmébe veszi a munkásságát. Igyekezik a 8 órás munka jogosságát feltüntetni. Válaszában mindegyre személyes ténnyre csap át, mire az elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Az adójavaslatokban lefektetett progresszivitás elégtelennek tartja. A kormány adópolitikája nem fix koncepció, de elismeri, hogy a mai viszonyok között, amikor a valuták hihetetlen ingadozásánál nem lehet nagyobb elképzelni, nem is lehet ilyet adni. A kormányban a valuta siberék nyereségének kell gátat vetni és megakadályozni a manipulációkat. *Helyesítés a kormánypárton. Felkiáltások: Csak hogy ilyet is hallunk a szocialdemokratáktól.*

A valuta-sibereket kell internálni!

(Helyesítés a kormánypárton.)

Beszéde végén azt mondja, hogy nagyon sok böcső dolgot nem mondott, (Zajos derűtlenség) de nem tartja helyénvalónak, hogy amíg itt komoly munka folyik, addig szerte az országban folyik a dözsölés. A javaslatot nem fogadja el.

Én Kálmán beszél ezután. Bár nem volt az egységspárt hivatalos jelöltje és egész életén át 48 as függetlenségi volt, mégis meg van győződve, hogy a kormányprogramja egyedül alkalmas arra, hogy Magyarországot a válságból kivigesse. Tagja marad a pártnak, amíg az hű marad programjához, mert ezt parancsolja fajszeretete.

Haller kifogásai

Kérdi a kormánytól, miért vannak még itt az antant-missziók.

A javaslatokat elfogadja.

Haller István: Az adójavaslatok-

kal szemben két generális kifogása van. Először ki kell tudni számítani, hogy az ország adózó polgárainak mekkora megterhelését jelenti az illető javaslat. Ezen a téren helyes volna, ha német mintára „Steuer-gemeinschaft“-okat, adóközösségeket létesítenének és ezekre az adóközösségekre vetnék ki az adót. A másik generális Libának tartja a buza valutának, mint érték-mérőnek alapul vételét. Ez magától van, hogy rossz termés esetén fizet a legtöbbet a gazda és egyúttal vele jár az államháztartás bizonytalansága is. Javasolja, hogy a földadó január 1-én lépjen életbe. Térjünk át a földreformnál is a buza valutára. Degressziót kíván és a kisebb adóalanyok kímélését.

A létminimumot a gyermekek számával kell összekötni. A szülőadó kulcsának mérséklését kéri. Hibáztatja, hogy a közkereseti és betéti társaságokat is a társulati adó alá vonja a javaslat. Ez magától van, hogy ezek nemcsak társulati adót fognak fizetni, hanem kereseti és jövedelmi adót is. Kívánatosnak tartaná, ha munkaházakat, a jóléti intézményeket a házadó alól mentesítenék. A javaslatokat nem fogadja el.

Oberhammer Antal: Az adójavaslatot, amely a gazdákra nézve túlságosan terheket nem jelent és alkalmas arra, hogy a városi lakosságot megnyugtassa, elfogadja. A városok a háború, a forradalom és a megszállás alatt nagyon leromlottak, adminisztrációs üzemeik és intézményeik fentartása óriási terheket ró a városi lakosságra. Hibáztatja, hogy a javaslatból nem tűnik ki, milyen községekben mekkora pótdó: lehet kivetni. Kívánja, hogy a kormány a városok gazdasági helyzetének megszüldítésére sürgősen javaslatokat nyújtson be. Ebben a reményben a javaslatokat elfogadja. Ülés vége háromnegyed 8 órakor.

Kereskedők tiltakoznak az árdragítást letörő rendszabályok ellen

A debreceni kereskedők és iparosok tegnap délután 4 órakor az iparkamara közgyűlési termében tüntető jellegű nagy-gyűlést tartottak, melynek egyetlen tárgya az árdragítás ellen tartott hatósági razzia megszüntetése érdekében hozandó határozati javaslat megszerkesztése volt.

Az elnöklő Falk Lajos üdvözlő a megjelenteket, az Omke, a Baross szövetség és a kamara, valamint az ipartestület kiküldöttjeit s a gyűlést megnyitja.

Az előadó beszéde

Dicig A ajos kamarai fogalmazó olvassa fel ezután az általa szerkesztett határozati javaslatot.

A javaslat bevezető, hogy úgy mondjuk „előkészítő” részében rámutat arra, hogy a nagyközönség a drágulást összecseréli az árdragítással s minden ódiomot a kereskedőre hárít. Juliusban vetődött fel a drágaság letörésének eszméje. Tótfy miniszter programja megdőlt s most a hatóságok és az állam behódol a közvéleménynek. Devizaközpontot állítanak fel, aminek mindene van, csak devizája nincs. Megkísérik a drágaságot mechanikai eszközökkel, razzikkal és statáriális eljárással letörni. Az 1920. évi 15. t. c. szövegét kritizálja ezután, mely a bírói gyakorlatnak tág kezet enged; hibája, hogy nem mondja meg, mi a közszükségleti cikk s jellemzi az is, hogy nem maximál. A törvény ugyan a beszerzési árhoz köti magát, de „az egyéb körülmények mérlegelése” kitételel tág kezet enged a bírói mérlegelésnek.

A konjunktúrális haszonról kijelenti, hogy az csupán a korona romlásának reflexe s

eljön a konjunktúrális veszteség ideje is, amivel sem az állam, sem a nagyközönség nem törődik.

Kereskedők és a bankuralom

Mielőtt ismertetnénk a határozati javaslatot, hadd foglalkozzunk az „előkészítéssel.” Szent igaz, hogy a közönség nem tesz különbséget az árdragulás és az árdragítás között, de ebben józan felfogása vezet, mert e kettő között különbség valóban nincsen is. A drágulást az általános elszegényedés okozza, az elszegényedést a nagytőke, elsősorban a világon uralkodó bankokrácia és a drága hitel. A közönség teljes joggal hárítja a drágaság ódiomát annak egyrészt a kereskedelemre, mert az soha komolyan fel nem szólalt az ólesó hitel és a bankuralom megreformálása érdekében, mert a kereskedői körök vezetői a bankok lekötözöttjei, a kereskedők egyrésze ahelyett, hogy a bankokat törvényes intézkedésekkel legális működési ténnyre igyekezne szorítani, maga is utánozza a banktaktikát s a valutáris konjunktúrát bizva, fedezetlen vásárlásokat eszközöl.

Tótfy miniszter programja a zsidó bankokrácia ellenállásán tört meg. A deviza-központ azért nem látja el a szükséges valutával a kereskedőket, mert a nagybankok ezt nem hajlandók folyósítani.

A törvénycikk kritikája nevétség. Hogy mi a közszükségleti cikk,

azt mindenki tudja s hogy maximálni nem lehet az is világos, mert a maximális monopolisztikus elem, aminek ugyebár ellene van még a „liberális” szabadkereskedelem is. A bírói mérlegelést és gyakorlatot pedig csak bízzák a független magyar bíróságra, jobb annak tág teret engedni, mert ha ezt megszorítják, sokkal inkább nyílik lehetőség igazságtalan ítélet hozatalára. A konjunktúrális haszon valóban a korona reflexe, de ha nem vásároltak volna fedezetlenül milliárdos tételekben, nem romlott volna le a korona 0 17 és félig. A konjunktúrális veszteség ideje pedig, a kereskedők kívánsága szerint sohasem jönne el, mert a kereskedők panze az árban fekszik s ha azt olcsóbban kénytelen adni, az azt jelenti, hogy a pénz is többet ér.

A határozati javaslat

A határozati javaslatot, amit a belügy-, igazságügy- és pénzügyminiszterhez, valamint az összes kereskedelmi kamarákhoz kívánnak felterjeszteni, a következőkben ismertetjük:

A kereskedők és iparosok helyeslik, hogy minden rendelkezésre álló eszközt használjon fel a kormány a szociális szempontból magában oly nagy veszedelemeket rejtő drágulás ellen. Hangsúlyozzák, hogy az áremelkedések okai nem a kereskedők és az iparosok. Minden erre irányuló vádat visszautasítanak. A drágulás okai világgazdasági, politikai és nemzetgazdasági természetűek.

Tiltakoznak azok ellen a bevezetett intézkedések ellen, melyek sem jogilag, sem gazdaságilag nem indokolhatók; csupán arra jök, hogy a kereskedelmet és ipart a fogyasztók szemében gyűlöletesé tegyék, megfélemlítsék s működését lehetetlenné tegyék.

Jogilag nem indokolhatók ezek az intézkedések, mert az áralkulációra nézve az országban legnagyobb bizonytalanság uralkodik. Közgazdaságilag sem indokolhatók, mert a drágulás elleni küzdelem kizárólag a kereskedők és iparosok elleni küzdelemmé változtatni csak elterelés lehet a figyelemnek arról, hogy a kormány a drágulás ellen nem tud közgazdasági orvosszerekkel küzdeni, hanem csak mechanikai eszközökkel tud.

Mind ezeknél fogva a gyűlés kéri, hogy a kormány rendelje el haladéktalanul a razzia megszüntetését,

kéri a kormányt, hogy az áralkulációval fogadjon el alapul a napi beszerzési és utánpótlási árat,

kéri a kormányt, hogy a statáriális eljárást oly értelemben szüntesse meg, hogy a rendőrség minden ügyet az Arvitzgáló Bizottságnak adjon át, mielőtt az iratok az ügyészékhöz kerülnek, az Arvitzgáló Bizottság pedig szakértők közbejöttével adjon az árdragítás felfüggesztését nézve szakvéleményt s végül a kormány egyaránt alkalmazza minden területen a drágulásra, a mezőgazdaságra éppoly, mint az iparra és kereskedelemre.

A vita megindul

A határozati javaslat felolvasása után elsőnek ifj. dr Kovács Béla, a Baross-ösvény titkára szólalt fel és ismertette a szövetség álláspontját és kérte, hogy az áruzsora fogalma a pénzüzsorához hasonlóan állapíttassék meg.

Kívánja, hogy a határozat foglaljon állást a pénz, mint egyik legfontosabb termelő eszköz árdragítása ellen is. Ne legyen a nyújtott hitel 25—30 percentes, amikor a bankok 5—6 percentre kapnak pénzt üzletektől és az állami Jegyintézetektől. Természetes, hogy a zsidó nagytőke szolgálatában álló kereskedő gyűlés vezetői a javaslatot „lemonolyogták” és nem fogadták el.

Futár H. Kisshez

Annál több tapsot és alig palástolt faji lelkesedést váltott ki dr Hegedüs Jenő kamarai ügyész felszólalása, aki pótolni kívánja a javaslatot azzal, hogy a gyűlés mutasson rá arra az ellentétre, mely a pénzügyminiszter adózási politikája és az árdragítási esetek elvi elbírálása között fennforog. (?) A pénzügyminiszter a társulati adójavaslat

tárgyalásánál kiemelte, hogy a *letens* tartalékot (kereskedőnél a raktárt) napi áron való felértékelésével adóforrássá fogja tenni. Felszólalás kétségbeesett viccel kiáltott fel:

— Hogyan gondolja a miniszter, hogy a kereskedő adót fizessen olyanért, amiért beszkuják?

Felszólaló logikájának helyességét kétségbe kell vonni, mert amit állít, az közönséges falsum. A kereskedő adót fog fizetni raktárának teljes értékéért, s az csak a napi áron értékelhető fel s nem a beszerzési áron, mert egyes árucikkek évek óta heverhetnek már raktáron, viszont a kereskedőt nem a konjunktúrális haszonért csukják be, hanem akkor, ha a bíróság „minden mollékkörülmény” mérlegelése után is árdragítónak találta. Hegedüs dr bejelenti, hogy a határozatot még az éjjeli folyamán futár fogja felvinni hegy-megi Kiss Pál képviselőhöz, aki az ügyben a mai napon interpellálni fog a Házban.

A rendőrtisztviselő kétszer is kénytelen beavatkozni.

Magyar Simon dr igazgató hatáson felszólalásában félrevezetéssel és felháborító lekicsinyléssel nyilatkozik a kormányról és a hatóságokról. Beszédét egy ízben a rendőrtisztviselő kénytelen is volt megakasztani.

Czipott György nyug. kuriai bíró arra mutat rá, hogy a buza magas ára okozta a drágulást. Ismerteti a Kuria legújabb döntéseit, majd átér a judikatura kritizálására, melyben azonban a rendőrtisztviselő megakadályozza. A határozati javaslatba annak felvételét kéri, hogy a bíróságok pontosan tartásuk a rendeletet s a Kuria elvi döntéséhez ragaszkodjanak, mert nem a törvénycikk hibás, hanem annak hiányos alkalmazása és az alsóbbfokú bírósággyakorlat.

Elfogadják a javaslatot

A megjelent kereskedők, körülbelül háromszáz, kik között keresztényen alig akadt, természetesen nagy ovációval és tapsal köszöntötték a felszólalókat s a határozati javaslatot, melyhez pótlólag az összes destruktív felszólalásokat a felterjesztéshez csatolták, egyhangúan elfogadták és a biztos győzelem reményében szemmel láthatólag nagyon megvoltak elégedve önmagukkal, hogy egyszer már jól oda-mondogattak a „kurzus”-nak.

Engedmények az adójavaslatoknál

Budapest, szept. 5. A nemzetgyűlés az adójavaslatokat e héten általánosságban valószínűleg letárgyalja és a részletes vitára valószínűleg a jövő héten tér át. A ma délelőtt folyamán egységspárti értekezlet volt, amelyen résztvett Bethlen Istvan gróf miniszterelnök, Kállay Tibor pénzügyminiszter és számosan a képviselők közül.

Az értekezleten a pénzügyminiszter ismertette azokat az engedményeket, amelyeket a javaslat pénzügyi eredményeinek kockázata nélkül a benyújtott javaslatnál a kívánságokkal szemben megtehet. Hajlandó oly módosításokat tenni, hogy a tőzdespekuláció hátrányos hatásainak kiküszöbölése szempontjából a buza árát ne havonta, hanem negyedévenként állapítsák meg és a megállapításból a nem normális kilengéseket figyelmen kívül kell hagyni. Az értekezlet elfogadta a pénzügyminiszter engedményeit, azután barátságos megértéssel szétoszlott.

Bánffy Genfben

Genf, szept. 5. **Bánffy** Miklós gróf külügyminiszter a mai napon folytatta a nemzetek szövetsége különböző delegációival megbeszélését. Magyarországnak a népszövetségbe való felvételére minden eshetősége meg van. Bánffy külügyminisztert mindenütt barátságosan és jóindulattal fogadták.

Edwards chili delegátusnak a népszövetség elnökévé való megválasztásával kapcsolatosan érdekes körülmény az, hogy Benes cseh és Branting svéd miniszterelnök, akiket szintén jelölték az elnökségre a közgyűlés megnyitása előtt, egyetlen szavazatot sem kaptak, a választás egyhangú volt.

Páris, szept. 5. A Petit Parisien írja: Magyarország felvétele biztos. L'Information szerint mindeddig hivatalosan csupán Magyarország kérelmezte a népszövetségbe való felvételét. Ugylátszik, a kisantant sem fog a felvételnek ellene szegülni. (MTL.)

Nagy Ernő cseh hivatalra vágyott?

Prága, szeptember 5. A Prágai Magyar Hírlap tudósítójának értesülése szerint az Erdős Kárpátok kormányzósága **Nagy Ernő** jelenleg magyar nemzetgyűlési képviselőt aug. végével a munkácsi árvaszék ülökévé nevezte ki. Nagy Ernő erre az állásra a múlt év végén pályázott. (MTL.)

Dollárok Ausztriának

Genf, szeptember 5. A népszövetség legközelebbi ülésén **Seypel** osztrák kancellár nagy beszédet fog tartani, amelyben részletesen ismerteti tervét Ausztria pénzügyi talpraállítására. A tervezet szerint 60 millió dollár hitelt kér, amelyet nem az államok adnának, azok csupán garanciát nyújtanának, hogy a hitel kieszaklése lehetővé váljék.

Debrecen mezőgazdasági helyzete

A gazdasági főfelügyelő jelentése

Surgóth Jenő gazd. főfelügyelő a közgazdasági bizottság tegnapi ülésén előterjesztette a vetések állásáról szóló jelentését. A jelentés szerint:

Az időjárás a hó folyamán általában száraz volt. A hó közepén Debrecenben volt legmelegebb az országban, 37.0. A rendkívüli meleg, valamint a teljes esőhiány a talajt az eddiginél még jobban kiszáradította. A hó első 20 napjában a csapadék mindössze 8 mm. volt. 24-én végre nagyobb eső következett, azonban ez is csak 15 mm. csapadékot hozott.

A tarló, valamint a vetést előkészítő szántás, mely a nagy szárazság miatt alig volt végezhető, a hó utolsó napjaiban az eső következtében teljes erővel folyik. A sőt több gazdaságban a vetést is megkezdték.

A tengerik a szárazság folytán sokat szenvedtek. Nagyon sok rossz tengeri van és úgy a cső, mint szemképződés több helyen még javítólag hatottak, azonban a legtöbb tengerre már későn érkezett.

A burgonya kiszedése is nagyon sok helyen kezdetét vette, sőt befejezést nyert. A szárazság folytán a szár idő előtt elromlott. A gumók igen aprók, fejletlenek. Egyes helyeken, ahol még a szár nem romlott el, a legutóbbi esők még sokat javíthatnak. Azonban burgonyából így is nagyon rossz és gyenge termés várható.

A dohány törése kezdetét vette. Levélzet a legtöbb helyen nem fejlődött ki kellőképpen.

Az Országos Földbirtokrendező Bíróság által földhöz jutással céljából elrendelt összeírás a hó utolsó napján befejezést nyert. Az összeírás szerint jelentkezett: 435 hadirokkant, 287 hadiözvegy, 3 hadiárva, 147 vitészégi érmes, összesen: 873 földnélküli egyén.

A bizottság a jelentést tudomásul vette, irás

Az inségakció és Debrecen város

Amióta a debreceni gazdák felajánlották a holdankénti 5 kilogramm búzát, egyre másra érkeznek Debrecen városához a különböző törvényhatóságok átiratai, melyekben a közgyűlési határozat megküldését kérik.

A dolog azonban úgy áll, hogy egyelőre csupán a gazdák önkéntes felajánlása történt meg, de a város közgyűlése az inségakció kérdésével még nem foglalkozott. A városi tanács tegnapi ülésén megbizta dr. **Vasáry** István tanácsnokot, készítsen javaslatot az inségakció lebonyolítására, hogy azt a tanács az előkészítés szokásos útján a közgyűlés elé terjeszthesse határozathozatal végett.

A tanácskozás folytán az a nézet alakult ki, hogy körülbelül tíz millió koronára lenne szükség az inségak-

ció céljára, ami, ha pótdobban vetnék ki, 5-600 százalékos jelentene. Egyesek 100 százalékos pótdót helyezeltek.

A pótdó válogatás nélküli kivételével azonban olyakat is ajánlanak, akik maguk is rászorulnak a társadalmi segélyre. A javaslat megszerkesztésével megbizott tanácsnok, dr. **Vasáry** István röviden kifejté, hogy csupán a III. osztályu kereseti adót, a földdót fizetőket és a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokat kívánja megterhelni, s kivétel jogi természetű közpénz pótdó lenne, amit egyszersmindenkorra szóló jétékonysági adónak lehetne nevezni.

A város legközelebbi közgyűlése előreláthatólag már abban a helyzetben lesz, hogy meghozhatja döntését, mely bizonyára méltó lesz Debrecenhez.

Huszonkét bűnvád

Nagyszabású bűnpert tárgyalt tegnap a debreceni kir. törvényszék dr. **Visky** Sándor elnökelete alatt működő büntetőtanácsa.

A vádlott **Kati** József 22 éves elpészségű volt, akit huszonkét rendbeli bűncselekménnyel vádolt a kir. ügyészség. A vád képviseletében **Balogh** István kir. ügyész volt jelen. Katit három rablással s rengeteg lopással vádolva ültették le a vádlottak padjára. Ugyanis a múlt év végén több rablás történt Hajdumegyében.

A rablásokkal és betörésekkel lopásokkal **Kati** József többszörösen rovtmultu cipészségű gyanúsított, akit a körözés alapján Debrecenben sikerült is elfogni.

Kati a rablásokat tagadta, de a pajtafeltörések nagyrészt beismerte. Kiderült, hogy orosz fogolyként adta ki magát s így férközött be az egyes házakba, ahol ennivalót kért s ezalatt tartott gyors terepszemléket.

A tegnapi fő tárgyaláson Kati már mindent tagadni igyekezett. A károsultak nem ismerték fel határozottan benne a rablót, annál kevésbé, mert a rabló arca be volt kormozva. Körülbelül 50 tanút, illetőleg károsultat hallgatott ki a bíróság.

A perbeszédok során az ügyész a rablás miatt emelt vádpontokat elrejtette, így a bíróság csak a betöréses lopásokban állapította meg Kati bűnösségét s ezért öt négy évi fegyházbüntetéssel sújtotta. Kati felbevezte az ítélet ellen.

A hortobányi telefon

A várost tanács tegnapi ülésén **Zöld** József tanácsnok bejelentette, hogy az állam csak akkor járul hozzá a hortobányi telefon felállításához, ha legkevesebb 5 előfizetője lesz a hálózatnak. Az előadó bejelenté, hogy eddig már 6 előfizető jelentkezett és pedig: a hortobányi nagycsárda, a mátai biztos, a Hattenyésző és Halkereskedelmi r. t., a Csanak és a Gödény-féle haszonbérletek és a csendőrség.

A tanács azután a kérdéssel foglalkozott, hogy hol legyen felállítva a telefonközpont. A csárda melletti állomás egy alkalmas helyiséggel való kibővítése 280.000 koronába kerülne de így a kezelő tisztviselőnek lakása és ellátása sem volna könnyen biztosítható. A Hattenyésző társaság, ha a központ a Halastónál állítanék fel, hajlandó a felállítás költségeit viselni s a kezelő tisztviselőnek i. gyenes lakást és kosztot adni, a várost csupán a tisztviselő fizetése terhelné. Gödény haszonbérő kijelentette, hogy a telefon felállításának ráeső költségét viseli. Aztán Csanak haszonbérő részletes ajánlásban kikötötte, hogy abban az esetben, ha a bérlet lejártával más kapná meg a bérletet, az új bérő tartozzék a költségek 70 százalékát megtéríteni.

A tanács megbizta **Zöld** József tanácsnokot, hogy minden jövőd előfizetőtől b. kérjen ajánlatot.

Áresés az állatvásárban

A tegnapi **lővsár** lanyha keretek között mozgott s nyomott hangulatban folyt le. Az irányzat lanyha volt, igen kevés vétel történt. Az árak határozottan estek, jobb kancát 60 ezer koronáért lehetett kapni, közepes minőségűt 30 ezer koronától felfelé.

A **szarvasmarha**-piacon a felhajtás közepes volt. A hangulat itt is nyomott, kereslet nem igen mutatkozott. Vágómarha jobb minőségű 80-81 korona kilónként elősúlyban, növendékmarha 60-70 korona, szopós borjú 100-100 korona között ingadozott. Egy pár ökréért 100 ezer koronát szívesen fizettek. A múlt heti árak általában a 200 ezer koronánál tartottak az ökrök-nél, így itt is nagy áresés volt tapasztalható. A fejős tehén ára esett még a legkevesebbet. Egy 14 liter tejet adó 55-60 ezer korona volt a múlt heti 70 ezer koronás árral szemben.

Zsarolás döglött egerrel

Reichmann Vilmos Széchenyi-ntca 22. szám alatti szesznykereskedőhöz beállított a napokban egy **Ludmán** Zsigmond nevű hajdusámsoni ember és egy sörös üveget lóbált a kezében.

Ludmán különös módon akarta megzsarolni a kereskedőt. Ötvenezer koronát követelt tőle, mert ellenkező esetben — mondotta fenyegetőleg — elhíreszteli mindenkinek, hogy a vendégében az ő sörét itta s az üvegben egy döglött egeret talált. Mikor Reichman erőlyesen leintette a követelőző embert, az hajlandó volt engedni az 50 ezer koronából és kijelentette, hogy isten neki, hát 10 ezer koronával is megelégszik. Reichmann rendőrt hívott, aki bekísérte az egeres atyafit a rendőrségre. Ludmán tagadta, hogy neki zsaroló szándéka lett volna.

A vizsgálat megindult ellene.

Dolgoznak az „emigránsok“

Prága, szept. A kassai **A Nép** közli bécsi levelezőjének azt a jelentését, hogy a Bécsben élő magyar szökevények szövetsége fokozott tevényiséget kezdett. A szökevények összeköttetésben állanak az utódállamok, továbbá Németország, Svájc és Csozország szocialistáival. Vezérik, **Károlyi** Mihály gróf jelentékeny összeget kapott a román kormánytól és a körülötte csoportosuló emigránsok az utódállamok magyarságát kultuszövetségbe készülnök tömöríteni. (MTL.)

Nagy bankók

Budapest, szept. 5. Mint ismeretes, az állami jogyintézet vezetősége 25 ezer koronás államjegyek kibocsátását határozta el. Róvidesen sor kerül a nagyobb címletek kibocsátására is. Az állami jegyintézettől nyert értesülések szerint a 25 ezer koronás államjegy már el is készült és megérkezése ma estére várható. Valószínű, hogy holnap már forgalomba is kerülnek. Lehetséges azonban, hogy elkerülhetetlen akadályok következtében a holnapi forgalombocsátás elmarad, illetőleg halasztást szenved, de ezen a héten feltétlenül forgalomba kerül az új 25 ezer koronás államjegy.

HIREK

1922 szeptember 6. (Szombat)

- Prot.: Zakariás. Kath.: Zakariás.
- A Meteorológiai Intézet időjárata: Egyelőre még helyenként eső várható lényegtelen hőváltozással.
- Közművelődési Könyvtár nyitva d. e. 8-tól este 8-ig.
- Csokonai-színház este nyolc órai kezdettel „Mágnás Miska“ operett.
- A Csekkész-Szövetség IX. kerületi (debreceni) intézőbizottsági ülése d. u. 5 órakor a reáliskolában.
- A DEAC footballszakosztályának ülése este 7 órakor az Egyetemi Körben.

Értesítés

Értesítjük mindazon hivatalokat, intézményeket és magánosokat, kik eddig lapjainkból tiszteletpéldányt élveztek, hogy, az előállítás körül felmerült és folyton fokozódó terhek kényeszerű hatása alatt — a törvényben és rendeletben körülírt köteles példányokon kívül — a mai naptól kezdve minden tiszteletpéldányt megszüntünk.

A debreceni lapkiadók.

A városi ménes fejlesztése

A híres debreceni ménes nagyon rossz állapotban van. Számra nézve is megapadt, a minőség tekintetében is mélyen alatta áll a háború előtt elért nivójának. A lötenyésztes országos fontossága elkerülhetetlené teszi a ménes fejlesztését.

A városi tanács tegnapi ülésén azzal bizta meg **Zöld** József tanácsnokot, hogy lőszakértőkkel, a város gazdasági és jogi szakértőiből álló bizottságot alakítson tekintse meg a bizottsággal a ménest, beszéljék meg a ménes fejlesztésével kapcsolatos állategészségügyi, gazdasági és jogi természetű tanácsokat s a megbeszélés alapján tegye jelentést a tanácsnak.

A bizottság tagjai lennének: **Flohr** János tábornok, **Pálffy** Gábor alezredes és **Luxander** Géza a ménestelep parancsnoka, **Jóna** István, **Jóna** János, **Steinfeld** István, **Polgáry** József, **Csáky** János és **Eklly** József mint meghívott szakértők, dr. **Magoss** György főügyész, **Tutteny** és **Bészler** állatorvosok, **Kancsik**, **Windisch** városi tisztviselők, a mátai biztos és **Szepessy** ménesmester mint a város kiküldöttei.

A hortobányi ut, a napidíjak és az étkezés költségeire a tanács 10.000 korona kiutalását határozta el.

— **A Kisfaludy Társaság elnöke**nek **Berzeviczy** Albert Horcag Ferencet ajánlotta. Nagy partja van azonban **Rakosi** Jenőnek is, valamint **Gárdonyi** Gézának.

— **Pályázat zenetanári állásokra.** A városi tanács tegnapi ülésén utasította a zenedei bizottságot, hogy 8 napon belül szerkessze meg a zenedei igazgatói és a 2 zenedei tanári állásra a pályázatot, hogy az a tanácsnak bemutatva minél hamarabb kiirható legyen.

— **Debrecen városára 8 milliárdos vagyonváltást vetettek ki.** A városi tanács tegnapi ülésén dr. Vádry István tanácsnok bejelentette, hogy a pénzügyigazgatóság Debrecen város birtokai után 908 vagon buza vagyonváltási pótlókat vetett ki. 7000 koronás buzaárát véve alapul, ez 7 milliárd 945 millió korona összegnek felel meg. Miután azonban a vagyonváltásról szóló törvény értelmében a törvényhatóságok a váltás alól mentesek, a tanács elhatározta, hogy a pénzügyigazgatóság törvénytelen kivetése ellen a közigazgatási bíróságnál panasszal fog élni.

— **Újból rendelnek a munkásbiztosító orvosai.** A munkásbiztosító pénztár és az orvosszövetség között a békülés megtörtént. A munkásbiztosító teljesítette az orvosok kívánásait. Már ma a rendelés a rendes időben kezdetét veszi.

— **A forgalmi adó levonása a piaci és vásári árusoknál a legnehezebb,** de azok szenvednek el igen sokszor a legtöbb hátrányt is. Egy vidéki városban történt, hogy a burgonyapiacra az eladó, nem lévén nála pénz, nem tudta a ráolvasott forgalmi adót fizetni. Erre a forgalmi adó ellenőr adóba lefoglalt vagy két zsák burgonyát.

Az ilyen eljárás elriasztja a piacra jövő termelőt és szabálytalan. A törvény tudomásul a forgalmi adó alapjául az árú eladása folytán előálló bevételt jelöli meg.

— **Beiratás a nőipariszkolába** szept. 6, 7, 9. napján 9-11-ig. Tanítás kezdete szeptember 11. Tandíj évi 360 korona, rendkívüli tanfolyam tanulónak havi 50 kor. Bővebb tájékozás ugyanezen időben az igazgatóságnál. (Burgondia 1. sz. földszin).

— **Leégett Románia legnagyobb dohánygyára,** a Filderman-féle dohánygyár. A kár meghaladja a 200 millió leit.

— **Véres verekedés.** Tegnap este a Vagongyár közelében levő kocsmában hivtak a mentőket, ahol két testvér, Szabó István és Szabó József 19 és 21 éves halápi lakosok borozás közben szóváltásba keveredtek régi haragosokkal, Ladányi Józseffel, aki előkapott egy sörös üveget és Szabóék felé dobta. Verekedés közben Ladányi késével hábaszurta Szabó Istvánt aki könnyebb sérülést szenvedett, a mentők beszállították az egyetemi klinikára.

— **A Magyar Köztisztviselők Fogasztási Szövetkezte közleményei.** A szeptember havi ellátási jegy 1 7. számú szelvényeire 1 kg. tézszaliszt, 3 kg. főzőliszt, 3 kg. buzskenyérliszt és 3 kg. rozskenyérliszt, a 8. szelvényre 1 kg. zsír, a 9. szelvényre 1 kg. cukor, a 10. szelvényre 1 kg. só szolgáltatandó ki. A fűszertár árak biányában néhány napi késedelmet szenved, a p. ntos határnapot, hirteligen közölni fogjuk s így eziránt addig t. tagjaink ne is érdeklődjenek. Kedvezményes árakat illető minden kérdésben dr. Nagy Károly máv. titkár (Pályaudvar telefon 994) szolgál felvilágosítással. Végül felkérjük t. tagjainkat, hogy a f. havi ellátási jegyeket blokkoltatásánál az augusztusi jegyeket is felmutatni sziveskedjenek.

— **Alföldy Károly tánciskolájában** az őszi tanfolyam szept. 11-én kezdődik. Beiratkozások Péterfia 2.

— **Az uradalmi kömivesség meséje.** A napokban beállított Erdélyi József kömives Magyar-utca 2. szám alatti lakására egy 30-35 év körüli, jobb lábára sánta ember, aki magát Nagy Lajosnak nevezte meg. Elmondta Erdélyinek, hogy ő egy kaptalani uradalomban lakik, ahol mint kulcsárt alkalmazták. Szóbezed közben eladta, hogy ő közbe fog járni, miszerint a káptalan jelenlegi kömivesének elhalálása után Erdélyit alkalmazták uradalmi kömivesnek. Erdélyi annyira megörült ennek a híreknek, hogy jellelki protektorát dusan megvendégezte. Ezután Nagy Lajos egy 10 ezer koronást vitt elő s arra kérte a kömivest, váltsa fel neki. Mikor az nem tudta kívánását teljesíteni, ezer koronát kért kélcson, de a kömivest csak 200 koronát adott. Nagy a kapott pénzzel elment s azt a ígéréte ellenére sem jelentkezett. Erdélyi jelentést tett a rendőrségnek, amely elrendelte a nyomozást és Nagy Lajos kézrekerítésére körlevelet bocsátott ki ellene.

— **15,000 új kisbirtok.** Az Országos Földbirtokrendező Bíróság most adta ki a hivatalos statisztikát egyesztendei működéséről. A jelentés szerint a nagybirtokok lassu elaprózódása tervszerűen folyik. Egy év alatt a bíróság által elrendelt eljárások folytán Magyarország területén 15,000 új kisbirtok keletkezett. Erősen foglalkoztatja a szakköröket az kérdés, miképen lehetne gyorsítani a végrehajtást.

— **Jón Göre Gábor.**

— **Levetkőztették alvás közben.** Ricz István Késes-utca 11. szám alatti népzenező a Kossuth-vendéglőben mulatott, majd hajnalban teljesen elázva ballagott hazafelé. A Késes-utca 3. számú ház előtt erőt vett rajta az álmoság s leült a ház lépcsőjére s elaludt. Rövid idő múlva arra lett figyelmes, hogy a rendőr költögeti. Amikor felébredt, meglepetve látta, hogy amíg aludt, valaki levetkőztette. Elvittek cipőjét, harisnyáját, mellényét. A nyomozás megindult a kedélyes tolvaj kézrekerítésére.

— **A vallás magánügy.** A szociáldemokrácia tanítása szerint a vallás magánügy s abba beleavatkozni senkinek sem szabad. Teplitzben pedig pár napja botokkal verték szét egy katolikus ünnepi menetet a szocialisták. Persze a magánügyhöz méltó magánbuzgalomból — központi utasításra!

— **14 éven aluli szülőtlén hadiárva** jelentkezzenek a hadigondozó irodában Szent Anna-u. 12.

— **Iskolakönyvek, Antalfynál.**

— **Asszonygyilkos öreg.** Székesfehérvárról írják: Harmath Sándor 70 éves szentkirályszabadi kisbirtokos 60 éves feleségével az erdőn összeveszett. A hirtelen haragu ember egy doronggal nekiesett feleségének, akivel 30 év óta élt együtt s addig verte az asszonyt, amíg az kiszenvedett. A gyilkosság után egész éjjel csavargott, reggel azonban a csendőrök letartóztatták és átadták a veszprémi ügyészségnek. A bestiális ember 40 sebet ejtett feleségén, akinek kezét lábát összezörte és a fejét felismerhetetlenségig összeroncsolta.

— **Jón Göre Gábor.**

— **Villamos elgázolás a Petőfiterén.** Tegnap este a Petőfiterén a villamos vasuti rendezőség előtt nagy sereg gyermek játszadozott. Tolatás közben az egyik vigyázatlan gyermek a villamos kocsi elé került, mely a jobb lábán keresztül ment. A szoronszerűen járt gyermekét beszállították az egyetemi klinikai telepre. Állapota súlyos.

— **Férfiruhák finom minőségben** olcsón eladók József kir. hereg-u. 27. (Kereszt épület.)

— **Fényüzési adót fizetők figyelmébe!** A munkatorlás elkerülése céljából az 1922 augusztus hónap beszédtét fényüzési adónak az állampénztárba leendő beszállítására néve a m. kir. állampénztár a következő napokat állapította meg: szeptember 9-én fényüzési váltóknak minősített összes kávéházak, cukrázdák, éttermek, tejszarnokok, továbbá a különleges fényüzési vállalatnak minősített orfeumok és kabarék. Szeptember 11-én A, B, C, D, E, F betűk. Szeptember 12-én G, H, I, J, K, L betűk. Szeptember 13-án M, N, O, P, R, S betűk. Szeptember 14-én T, U, V, Z betűkkel kezdődő általános fényüzési cikkekkel foglalkozók fizethetik be a fényüzési adót, az elmaradtakat s ntn 14-én fi etetik, azonban elmaradásukat igazolni tartoznak. Felhívtnak az adózók, hogy a határnapokhoz saját érdekükben szigoruan alkalmazkodjanak, mert egy rendbontó az egész sorrendet és azon célt, hogy a hosszú várakozást meggátoljuk, lehetlenné teszi. Az, aki 15 íke után szállítja adóját, a törvény 154 §-a szerint még 50 százalékos adópótlókat tartozik fizetni. — *M. kir. állampénztár.*

— **Hadigondozottak figyelmébe!** A Hadróá Nemzeti Szövetség cipész műhelyét f. hó 5-én megnyitotta, hol igazolt hadigondozottak lábbelijeit jutányos ár mellett fognak javíttatni. A vezetőség.

Színház

HETI MŰSOR:

Szerda: Mágnaš Miska.

Színház és mozgószínházak közleményei: Szerdán Mágnaš Miskában Kovács Terus a kiváló táncos szubrett és Markovics Bandi mutatkoznak be.

Törzskönyvezett bérlet k. kiválása lejárt, új bértek 10-ig váthatják ki bérteiket.

Ritka vendég az Urániában Lis y Krüger holland művésznő szereplésével **Millióš gyöngyvárákban** briliroz.

Rab bilincs, detektiv bűnügyi történet II. részben, 9 felvonásban, mind a két rész egy előadáson ma az Apollóban.

SPORT

DKASE—Kisvárdai SE mérkőzés lesz pénteken délután, kisesszony napján az ügétőzi pályán. A bajnoki mérkőzést általános nagy érdeklődés előzi meg.

A DEAC pénteken Nyiregyháza n a Nyiregyházi Törökcs csapatával játszik bajnoki mérkőzést. Az egyetemi csapat erősen tartalékos felállítá ban kénytelen átmenni.

A TŐZSDE

Magyar korona: 22.

Zürichi jegyzés:

	Nyitás	Zárás
Berlin	3625	3625
Amsterdam	205,25	205,20
Newyork	526,25	526,25
London	2349,—	2349,—
Páris	40,85	40,85
Milánó	22,85	22,85
Prága	18,60	18,60
BUDAPEST	22	22
Bécs	0070	0075
Oszt. bg.	00000	00875
Varsó	0 00	0 65

Értékpapírok

Magyar hitel 5000, Osztrák hitel 1050, Angol-Magyar 940, Leszámitolóbank 1225, Magyar—Olasz 585, Jelz hitelbank 300, Hazai bank 870, Salgó 40000, Rimamurányi 13200, Közuti 5550, Városi vasut 2500, Déli vasut 5700, Államvasut 365 0, Forgalmi bank 600, Földhitelbank 3650, Merkur 470, Keresk. bank 15000, Belvárosi T. 925, Lipótvárosi T. 335, Egy. Bud. Föv. 2950, Magy. ált. tak. 2300, M. orsz. tak. 3400, Pesti hazai első 39000, Fonciére 8700, Pannonia 9600, Borsod-miskolci 12000, Concordia 11400, Budapesti gőz. 16550, Gizella 7950, Hunyéria 155,50, Viktória 35500, Beocsini 22000, Általános közszén 88000, Kerámi i 7200, Ujlaki 7200, Urikávyi 39000, Athenaum 8550, Pallas 10000, Révai 2800, Gazd. gépgyár 7650, Fegyver 38000, Trust 13400, Ganz-Danub. 690000, Ganz villamos 85600, Láng 13400, Lignum Trust 6250, Légszesz 18000, Boni 7500, Chinoin 3620, Danica 7950, Izzó 31000, Textil 2850, Spódium 4250, Goldberger 8800 Hung. műtr. 18500, Kábel 83000, Karton 9400, Klottid 10800, Kőb. P. sör 64000, Cukoripar 134 00, Erdő 1000, Lámpa 13400, Auer 10300, Östermelő 1850, Nenschl Licht. 900, Orsz. fa 1850, Olajipar 9050, Phóbus 3200, Kender 3925, Gyapjamosó 6900.

Terménytőzsde.

Kis forgalom mellett az irányzat szilárd. Az árak a tegnapihoz képest eme kedtek. A terménytőzsde árbizottság hivatalosan a következő árakat állapította meg: Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 7300—350, egyéb 7250—300, 79 kilós tiszavidéki 7400—450, egyéb 7350—400, rozs 5350—400, tak. árpa 6300—400, sör-árpa 6700 7100, zab 6100—300, tengeri 7900—8100, repce 13500 14500, korpa 4450—550.

Sertésjelentés. Déi hivatalos. Ferencvárosi jelentés: Szabadvásári maradvány 827 sertés, kezett 56, eladatott 187 sertés. Árak Zsirterott fiatal nehéz 320—70, könnyű 230—300. Zártvásári maradvány 147, eladatott 31 sertést.

Dollárt, Simon Bankiroda DEBRECEN, Róssuth-u. 11. Idegen hifizetéseknélgolcsóbban. T. 903.

Apró hirdetések

Házmeztért keresek, aki egy k. mellett kocsis teendőket is végez. Jelentkezhetnek: Gazdák Bankja, Kossuth u.

RUN JÓZSEF kős- és műszerművész Debrecen. Széchenyi-u. 1. szám

Kifutó akár fiu, akár leány jó fizetés-sel felvétetik lapunk kiadóijában

Bélyegzőgyár és vésőintézet PAULÓ Szathyani-utca 1. Telefon 1265.

Nehéz az élet, jó ruhába járn gondot ad, olcsón beszerezni tessék, VÉGREZ memi, hol **keveseb használt** finom férfi ruhák állandóan kaphatók.

Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

Hivjon meg

ha van aranya vagy ezüstje eladó a legtöbbet én fizetek érte

Kramer Simonffy utca 17.

KALAP
nyakkendő, fehérnemű, legolcsóbb beszerzési forrás
WERNER SÁNDOR
FERENCZ JÓZSEF-UT 72. SZ.
(Király-utcaval szemben.)

Darabos mész
oltott mész, cement, téglá, cserépfedél, száraz tüzifa, porosz lemez
azonnali szállításra beszerezhető:
BARTHA fatelepén, Ispotály-u. 3—c. Telefon 785.

Lipesei Szőrmeház Uj üzlet!!
szőrmester
SZŐRME MEGÓVÓ INTÉZET.
Elvállal minden e szakmába vágó munkákat
Szőrme festést és kikészítést
Speciál rókafejtést.
DIÓSZEGI-UTCA és NYIL-UTCA SAROK.
MINDENFÉLE NYERS BŐRÖK BEVÁLTÓHELYE